

Erstatning for personskade

- et plaster på såret

Ret&Råd
ADVOKATER

Ret&Råd
ADVOKATER

Indhold

Nogle ord om denne folder	3	Erstatningsskema	10
		Erhvervsevnetab	10
		Méngrad	10
Hvornår kan du kræve erstatning?	4	Genoptagelse af erstatningssag	11
Hændelige skader	4	Forsørgertab	11
Arbejdsskader	4		
Trafikskader	5		
Patientskader	5		
Personskader ved forbrydelser	5		
Hvad kan du få erstatning for?	7	Brug din advokat som rådgiver	12
Helbredelsesudgifter og andet tab	7		
Tabt arbejdsfortjeneste	7		
Svie og smerte	7		
Varigt mén	8		
Erhvervsevnetab	9	Information	15

© Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne folder eller dele heraf er ikke tilladt ifølge gældende lov om ophavsret. Har du brug for at trykke eller bruge dele af folderen, så indhent venligst skriftlig tilladelse.

Nogle ord om denne folder

De fleste mennesker oplever på et tidspunkt i livet at blive udsat for personskade. I nogle tilfælde kan der blive tale om, at den tilskadedekomne skal have erstatning.

Der er mange regler for, hvornår du kan kræve erstatning, hvad du kan kræve erstatning for, og hvor meget du kan få. Reglerne er indviklede, men det kan gøre en stor forskel for den enkelte at få den rette erstatning.

Med denne folder får du en indføring i de love og regler, der gælder generelt. Men sidder du med en konkret og kompliceret erstatningssag, råder vi dig til at søge specifik rådgivning hos en af Ret&Råds specialister i personskade.

8. udgave, januar 2011
Erstatning for personskade
Af advokat Jette Jessen, Ret&Råd Hinnerup (H)

Hvornår kan du kræve erstatning?

Personskade kan skyldes ens egen fejl eller blot uheldige omstændigheder – man brænder sig, kører ind i noget, falder eller lignende. Det kan også skyldes en anden persons handlinger, uden at vedkommende dermed er erstatningsansvarlig. Det vil ofte være tilfældet med sportsskader, hvor man har accepteret en vis risiko for skade.

Fælles for disse hændelige personskader - hvor der ikke er en ansvarlig skadevolder - er, at du ikke kan få erstatning. Det tab du lider, kan kun erstattes, hvis du har tegnet en forsikring imod det.

Hvis en anden er ansvarlig for skaden, kan du rejse et erstatningskrav mod vedkommende eller dennes forsikringsselskab.

Et erstatningskrav består af en række faste erstatningsposter som helbredelsesudgifter, svie og smerte, varigt mén og erhvervsevnetab. Der gælder desuden en række specielle forhold for bestemte skadetyper.

Udgiften til advokatbistand vil ofte blive betalt af forsikringsselskabet, som opfatter udgiften som en direkte følge af skaden. Hvis konflikten/uenigheden spidser til, og det bliver nødvendigt med en retssag, vil udgiften være dækket af en retshjælpsforsikring tilknyttet din familieforsikring.

Hændelige skader

Hvis ingen kan drages til ansvar for den skade, du kommer ud for, kan du kun få erstatning for dit tab, hvis du selv har tegnet forsikringer.

Indbo-, familie- eller kaskoforsikring dækker skader på ting, og en ulykkesforsikring dækker skader på din person.

For ulykkesforsikringers vedkommende afhænger erstatningens størrelse af vilkårene for din forsikring. Normalt er der fastsat en øvre grænse for, hvad du kan få udbetalt, og erstatningen beregnes ud fra den såkaldte méngrad eller invaliditetsgrad, som din skade bliver vurderet til.

Der er for så vidt ingen grænser for, hvor mange ulykkesforsikringer, du kan have eller hvor stor en sum, du kan være forsikret for.

Arbejdsskader

Hvis du kommer ud for en arbejdsulykke eller arbejdsrelateret sygdom, har du krav på erstatning fra den arbejdsskade-forsikring, som din arbejdsgiver ifølge loven er forpligtet til at tegne.

Erstatningen omfatter udgiften til behandling og genoptræning samt erstatning for varigt mén og erhvervsevnetab. Arbejdsskadestyrelsen vurderer, på baggrund af lægelige oplysninger, størrelsen af et varigt mén og størrelsen af tabt erhvervsevne.

Hvis arbejdsgiveren er skyld i arbejdsulykken, for eksempel ved at have givet dig ufyldstgørende instruktion eller ved uforvarselig indretning af arbejdspladsen, vil du også have krav på erstatning for de traditionelle erstatningsposter, som er nævnt på siderne 7-11.

Arbejdsskadesager er ofte meget komplekse. Det kan både være svært at fastslå ansvaret og at opgøre et tab. Det kan derfor være relevant at søge råd hos en advokat. Hvis din arbejdsgiver er ansvarlig for ulykken, vil udgiften til advokatbistand være omfattet af dennes forsikringsdækning, og det vil derfor ikke koste dig noget.

Trafikskader

Hovedparten af alle erstatningssager skyldes trafikulykker. Det skyldes blandt andet, at der ifølge færdselsloven gælder et objektivt ansvar for en ejer eller bruger af et motordrevet køretøj. Det betyder, at vedkommende er ansvarlig, uanset om føreren kan gøre for færdselsuheldet eller ej. Dette objektive ansvar gælder også for færdselsuheld mellem to biler, hvor man gensidigt har erstatningskrav mod hinanden. Ansvar er desuden suppleret af en forsikringspligt, så der vil i de fleste tilfælde være et forsikringsselskab til at udbetale erstatningen.

For færdselsskader er det derfor typisk ikke noget problem, hvem der er erstatningsansvarlig, eller om der foreligger et ansvar. Men her er det erstatningsmæs-

sige hovedproblem at få opgjort alt, hvad du har krav på og få det opgjort korrekt i henhold til erstatningsansvarsloven.

Patientskader

Bliver du udsat for en skade i forbindelse med behandling på et offentligt eller privat sygehus eller hos en autoriseret sundhedsperson fx praktiserende læge, fysioterapeut eller lignende, har du mulighed for at søge erstatning hos Patientforsikringen, hvortil du skal rette din klage. Er du ikke tilfreds med afgørelsen, kan du anke den til Patientskadeankenævnet

Det vil ofte være en rigtig god idé at søge hjælp hos en advokat til at håndtere klagesagen, men desværre honoreres udgiften til advokathjælp ikke af Patientforsikringen, så det er altså for egen regning. Du vil dog altid kunne få et tilbud hos advokaten eller et overslag over, hvad det vil koste dig.

Personskader ved forbrydelser

Bliver du udsat for en forbrydelse, har du naturligvis et erstatningskrav mod gerningsmanden. Dette krav kan være både ødelagte ting og tøj, men du kan også blive skadet på din person med sygemelding, hospitalsindlæggelse eller det, der er værre til følge.

Erfaringsmæssigt har kriminelle sjældent evne eller vilje til at betale erstatning, og det er derfor ved lov bestemt, at staten kan betale erstatning til offeret. Denne erstatning søges hos et særligt nævn, Erstatningsnævnet. Det er et nævn under Justitsministeriet, som træffer den endelige afgørelse om erstatning og godtgørelse for person- og tingskade, der er forvoldt ved overtrædelse af straffeloven.

Det kan også ved denne type skader være en fordel at søge råd hos en advokat, men staten betaler desværre ikke denne udgift.

VIL DU VIDE
MERE?

personskade.
ret-raad.dk

Hvad kan du få erstatning for?

Helbredelsesudgifter og andet tab

Helbredelsesudgifter og andet tab er lovens betegnelse for en række erstatningsposter.

Der er for det første de direkte tab ved ulykken, for eksempel ødelagt tøj, ødelagt transportmiddel, briller eller andre ejendele.

Der er for det andet de direkte behandlingsudgifter, herunder transportudgifter og eventuelle opholdsudgifter for dine nærmeste pårørende ved hospitalsindlæggelse og lignende.

Som skadelidt har du pligt til at begrænse dit tab, og du skal derfor have gode grunde til at kræve erstatning for udgifter til privathospital eller anden privatbehandling, hvis du kan få de samme behandlinger i det offentlige sygehusvæsen.

Du kan også kræve erstatning for helbredelsesudgifter til fysioterapi, kiropraktik og medicinudgifter. Undertiden vil du også kunne kræve udgifter til forskellige alternative behandlingsforsøg erstattet. Det samme gælder for indkøb af nødvendige hjælpemidler.

Fælles for disse udgifter er, at det er meget vigtigt, at du kan dokumentere dem. Husk derfor at gemme fakturaer og betalingskvitteringer.

Hvis du har varigt behov for behandling eller har varig brug for medicin, kan du også kræve dette fremtidige tab erstattet.

Erstatningen fastsættes til den gennemsnitlige årlige udgift ganget med 10. Beløbet reduceres dog gradvist, hvis du er ældre end 40 år.

Tabt arbejdsfortjeneste

Tabt arbejdsfortjeneste er lovens betegnelse for det indtægtstab, du har fra ulykken fandt sted, til du kan begynde at arbejde igen.

Hvis læger eller andre sagkyndige med rimelig sikkerhed kan fastslå, at du ikke mere kan vende tilbage til arbejdsmarkedet i fuldt omfang, stopper erstatningsudbetalingen for tabt arbejdsfortjeneste. Til gengæld får du erstatning for erhvervsevnetab efter et midlertidigt eller endeligt skøn over din fremtidige erhvervs-evne. Du kan læse mere om dette emne på side 9.

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste er skattepligtig personlig indkomst.

Svie og smerte

Svie og smerte er lovens betegnelse for det ubehag og de gener, der er forbundet med at være syg.

Der er ingen krav om, at du skal have smerter eller ydre skader i et bestemt omfang. Du skal blot være sygemeldt som følge af ulykken. Det gælder naturligvis, hvis du er indlagt på hospitalet, men også efter du er udskrevet og stadig er sygemeldt.

Godtgørelsen udbetales, indtil du kan begynde at arbejde igen, eller indtil det kan slås fast i hvilket omfang, du har fået et varigt mén af ulykken.

Godtgørelsen fastsættes på grundlag af en fast takst, som reguleres hvert år. For beløb, der er fastsat/udbetalt efter 1. januar 2011, udgør taksten 175 kroner pr. dag, du er sygemeldt, dog maksimalt 67.000 kroner (svarende til at være sygemeldt i lidt over 1 år).

Varigt mén

Varigt mén er lovens betegnelse for vurderingen af, hvilke ulemper i din personlige livsførelse ulykken har medført angivet i procent.

Vurderingen foretages i første omgang af læger tilknyttet forsikringsselskabet, som på baggrund af de lægelige oplysninger og ofte en speciallægeerklæring, fastsætter graden af et varigt mén. Hvis du ikke er enig i forsikringsselskabets vurdering, kan du forlange, at sagen bliver forelagt Arbejdsskadestyrelsen.

Arbejdsskadestyrelsen er en uafhængig statslig myndighed med stor erfaring i at fastsætte méngrader. Der vil her ske en selvstændig behandling og vurdering af sagen.

Hvis du heller ikke er enig i Arbejdsskadestyrelsens vurdering, kan du indbringe sagen for domstolene. Arbejdsskadestyrelsen har udarbejdet en méntabel,

hvor rammerne for det varige mén for de fleste typer skader kan aflæses. Visse skadetyper er dog ikke med, eller der kan være tale om flere forskellige følgevirkninger. I så fald fastsættes det varige mén skønsmæssigt.

Méntabellen offentliggøres blandt andet på Arbejdsskadestyrelsens hjemmeside www.ask.dk. Tabellen er omfattende, men eksempelvis kan nævnes:

Uddrag af Arbejdsskadestyrelsens méntabel			
Høretab 1 øre		10 %	
Høretab begge ører		75 %	
Whip-lash (piskesmæld)		5-20 %	
Tab tommelfinger *	Højre 25 %		Venstre 20 %
Tab 2. eller 3. finger		10 %	
Tab hånd *	Højre 60 %		Venstre 55 %
Tab arm *	Højre 70 %		Venstre 65 %
Tab ben		65 %	
Stift håndled		10 %	
Stift albueled (90 grd)		25 %	
Stift knæled		25 %	

** Vice versa hvis man har venstre som dominante hånd*

Hvis din méngrad er under 5%, kan du ikke få erstatning, og fra det fyldte 40 år bliver godtgørelsen sat ned, som du kan se i skemaet på side 10.

Godtgørelsen for udbetalinger efter 1. januar 2011 er 7.660 kroner pr. méngrad.

Forsikringsselskabet vil normalt udbetale erstatningen for varigt mén, når der er enighed om méngradens størrelse.

Erhvervsevnetab

Erhvervsevnetab er lovens betegnelse for det tab, du lider ved, at skaden har medført en varig nedsættelse af din evne til at skaffe dig indtægt ved arbejde. Dette er i øvrigt ofte den største erstatningspost.

Det er også i første omgang forsikringsselskabet, der vurderer dit erhvervsevnetab, men i disse tilfælde vil spørgsmålet normalt også blive forelagt Arbejdsskadestyrelsen. Styrelsen vurderer, hvilket arbejde du burde kunne udføre under hensyn til dine evner, uddannelse, alder og muligheder for erhvervsmæssig omskoling og genoptræning.

Indtjeningsmulighederne ved dette arbejde sammenlignes dernæst med den indtjening, du ville have haft, hvis skaden ikke var sket.

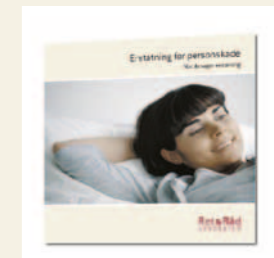
For at foretage vurderingen skal Arbejdsskadestyrelsen have alle sagens lægelige oplysninger og derudover oplysninger om din uddannelse, dit nuværende og eventuelt forudgående arbejdsforhold, din seneste årsindkomst og dine fremtidsplaner.

Du kan ikke få erstatning for erhvervsevnetab på under 15%, og fra du er fyldt 30 år, bliver erstatningen gradvist nedsat.

For personer, der er kommet til skade efter 1. juli 2002, opgøres erstatningen som den erhvervsindtægt, du har haft i året forud for skaden ganget med erhvervsevnetabsprocenten ganget med 10 – den såkaldte kapitaliseringsfaktor. Erstatningen kan dog pr. 1. januar 2011 maksimalt udgøre 8.042.000,00 kr.*

Har du ikke haft en retvisende indtægt i året forud for skaden – hvis du for eksempel har været studerende, på orlov, midlertidigt hjemmearbejdende eller lignende, skal der i stedet foretages et rimeligt skøn over din arbejdsevne.

*2011-tal. Beløbene reguleres hvert år

DELTA
PÅ
VORES KURSER

[www.ret-raad.dk/
privatkurser](http://www.ret-raad.dk/privatkurser)

Erstatningskema

Erstatning ved erhvervsevnetab

Skadelidte - Forudsætninger			
Alder	Erhvervsevnetab f.eks.:	Årsindkomst	Erstatning*
25	15%	250.000	375.000
		500.000	750.000
	50%	250.000	1.250.000
		500.000	2.500.000
35	15%	250.000	352.500
		500.000	705.000
	50%	250.000	1.175.000
		500.000	2.350.000
50	15%	250.000	296.250
		500.000	592.500
	50%	250.000	987.500
		500.000	1.975.000
60	15%	250.000	213.750
		500.000	427.500
	50%	250.000	712.500
		500.000	1.425.000
70	15%	250.000	112.500
		500.000	225.000
	50%	250.000	375.000
		500.000	750.000

* $\text{årsindtægt} \times \text{erhvervstabsprocenten} \times 10$ med eventuel reduktion på grund af alder.
 $250.000 \text{ kr.} \times 15\% \times 10 = 375.000 \text{ kr.}$

Erstatning ved méngrad

Skadelidte - Forudsætninger		
Alder	Méngrad f.eks.:	Erstatning**
25	5%	38.300
	30%	229.800
	50%	383.000
35	5%	38.300
	30%	229.800
	50%	383.000
50	5%	34.087
	30%	204.522
	50%	340.870
60	5%	29.874
	30%	179.244
	50%	298.740
70	5%	22.980
	30%	137.880
	50%	229.800

Mén-sats 2011: 7.660 kr.

** $\text{Méngraden} \times 7.660$ med eventuel reduktion på grund af alder.
 $7.660 \text{ kr.} \times 5 = 38.300 \text{ kr.}$

Genoptagelse af erstatnings sag

Forsørgertab

Forsørgertab er lovens betegnelse for den erstatning, der tilkommer den, der mister en forsørger.

Forsørgelsespligten skal være lovbestemt. Det vil sige, den omfatter ægtefælle, registreret partner og børn, eller den skal være reel, forstået sådan, at man skal have levet sammen med den afdøde i et ægteskabsliggende forhold i mindst 2 år.

For ægtefæller og samlevende dækker erstatningen for det første udgifterne til begravelsen. For det andet dækkes et beløb på 30% af, hvad der ville have tilkommet vedkommende ved 100% tab af erhvervsevne.

Erstatningen udgør pr. 1. januar 2011 dog mindst 860.500 kr.* - dog med gradvist fradrag, hvis forsørgeren var fyldt 30 år.

For børn udgør erstatningen det, som den afdøde forsørger kunne være pålagt at betale i børnebidrag, indtil barnet fylder 18 år.

* 2011-tal. Beløbene reguleres hvert år

Du kan forlange en afsluttet erstatnings sag genoptaget, hvis sagens faktiske omstændigheder har ændret sig væsentligt i forhold til dem, der blev lagt til grund ved sagens afslutning.

Hvis du for eksempel ikke længere er i stand til at udføre det samme arbejde, eller hvis du ikke kan arbejde så meget, vil det være relevant at søge sagen genoptaget. Tilsvarende kan der indtræde nye sygeperioder eller nye genoptrænings- eller behandlingsbehov.

Genoptagelse kan nu forlanges for hver enkelt erstatningspost. Du skal sende din anmodning om genoptagelse til forsikringsselskabet, men en genoptagelse vil typisk også medføre, at det er nødvendigt på ny at forelægge sagen for Arbejdsskadestyrelsen.

Brug din advokat som rådgiver

At gå igennem en erstatningssag kan være en lang og til tider opslidende proces, men med den rette rådgivning bliver det lidt lettere.

Ret&Råd har en række specialister i erstatningssager. Via kædens intranet er vi i daglig, landsdækkende forbindelse med hinanden og udveksler blandt andet erfaring og retspraksis.

Det betyder, at du er sikker på at få en optimal faglig håndtering af din sag, når du henvender dig på dit lokale advokatkontor. Vi vil gerne hjælpe og rådgive dig, og jo tidligere i forløbet du henvender dig, jo større sandsynlighed er der for et tilfredsstillende resultat.

Du kan selv gøre noget for at få en hurtig og effektiv sagsbehandling. Følgende papirer bør du medbringe til dit første møde med advokaten – hvis de findes:

- Ulykkesforsikringspolice
- Familieforsikringspolice
- Seneste årsopgørelse
- Seneste lønsedler/dagpengesedler
- Seneste lønsedler/dagpengesedler fra umiddelbart før skaden
- Skadesanmeldelse til forsikringselskab
- Journaludskrifter fra hospital
- Erklæring/epikrise fra egen læge
- Kvitteringer for ødelagte ting
- Kvitteringer for helbredelsesudgifter
- Kvittering for behandlingsudgifter

For alle typer erstatningssager gælder det kedelige fællestræk, at sagsforløbet ofte er meget langstrakt. Det skyldes meget lange sagsbehandlingstider hos de offentlige myndigheder, der er involveret – specielt hos Arbejdsskadestyrelsen.

Jette Jessen, Advokat i Ret&Råd Hinnerup

Yderligere information

Få oplyst nærmeste Ret&Råd-kontor

Ret&Råd Innovation/Sekretariatet
Telefon 70 20 70 70
sekretariatet@ret-raad.dk
www.ret-raad.dk

Ret&Råd er Danmarks førende advokatkæde med mere end 40 kontorer i hele landet. Vi finder det vigtigt at være til stede, hvor din virksomhed er beliggende. Vores kædesamarbejde betyder, at du ikke behøver at gå på kompromis med kvaliteten, når du vælger en lokal advokat.

Ret&Råd Privat, der har udgivet denne folder, er din og familiens advokat og rådgiver i alle de spørgsmål, man kan støde på livet igennem, herunder:

- Ægteskab og ægtepagt
- Separation og skilsmisse
- Testamente
- Ugifte samlevende
- Død og begravelse
- Boligrådgivning
- Erstatning
- Pension (og ægtepagt)
- Gældssanering
- Forsikring
- Lejekontrakt
- Retssager
- Konfliktmægling
- Menneskerettigheder

»Med denne brochure får du indsigt i de love og regler, der gælder i forbindelse med erstatning ved personskade. Forhåbentlig kan brochuren virke som et skridt på vejen mod sikker grund«

Advokat Jette Jessen, Ret&Råd Hinnerup

»At gå igennem en erstatningssag kan være en lang og til tider opslidende proces, men med den rette rådgivning bliver det lettere«

Anja Madsen, kunde i Ret&Råd Hinnerup

»Der er desværre ikke ret mange, der ved, at forsikringsselskaberne faktisk dækker udgiften til advokatbistand, når man kommer til skade ved en trafikulykke. Det er normalt modpartens forsikring, der dækker«

Advokat Per Andreasen, Ret&Råd København

»Jeg kom op til advokaten for at få erstattet min cykel, men endte med at få mere end 1 million kr. i erstatning«

Tilfreds kunde hos Ret&Råd København